

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตาม
แนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม
**The Priority Needs of Developing Primary Schools Academic Management
Based on the Concept of Citizenship and Social Justice**

กนกวรรณ การุณ,
พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และ นันทรัตน์ เจริญกุล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
**Kanokwan Karun,
Pruet Siribanpitak and Nantarat Charoenkul**
Chulalongkorn, University
Corresponding Author, E-mail : Krukanok1976@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศจำนวน 393 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน คือ ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน) 281 คน และครูกลุ่มบริหารวิชาการ 429 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 710 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.028$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.027$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคมอันดับสูงสุด คือ ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม ($PNI_{modified} = 0.030$) (2) การจัดการเรียนรู้ จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม ($PNI_{modified} = 0.027$) (3) การวัดและประเมินผล จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับบริการทางสังคม ($PNI_{modified} = 0.028$)

*วันที่รับบทความ : 21 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 22 พฤศจิกายน 2566 ; วันที่ตอบรับบทความ : 23 พฤศจิกายน 2566

Received: October 21 2024; Revised: November 22 2023 ; Accepted: November 23 2023

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา; ความเป็นพลเมือง; ความยุติธรรมทางสังคม

Abstracts

The purposes of this research was to explore the priority needs of developing primary schools academic management strategies based on the concept of citizenship and social justice. The sample population used in this study were 393 primary schools by multi-stage random sampling. The informants were 281 school directors and 429 teachers, 710 in total. The instrument used in this research was a 5-level rating scaled questionnaire on the current and desirable states. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, PNImodified.

The research findings was as follows. For the priority needs of developing academic management strategies for primary schools based on the concept of citizenship and social justice, the highest PNImodified was measurement and evaluation (PNImodified = 0.028), followed by learning management (PNImodified = 0.027). While considering each aspect, it turned out that: (1) the highest priority need index for social justice in curriculum development was cultural justice (PNImodified = 0.030) (2) the equal highest priority need index for social justice in learning management were associational justice and cultural justice (PNImodified = 0.027) (3) the equal highest priority need index for citizenship in measurement and evaluation were individual freedom rights ,the right to own property and social security and social service rights (PNImodified = 0.028).

Keywords: Priority Needs; Academic Management Strategies for Primary Schools; Citizenship; Social Justice

บทนำ

ในยุคปัจจุบันกระแสของความต้องการอิสรภาพ เสรีภาพหรือที่เรียกว่า กระแสแห่งประชาธิปไตยได้ปรากฏออกมาอย่างชัดเจนในทุกมุมโลก ดังจะเห็นได้จากการพยายามเรียกร้องอิสรภาพของชนชาติต่างๆ รวมถึงการขอแยกตัวออกเป็นรัฐอิสระ หรือการลุกฮือของประชาชนออกมาเรียกร้องความเป็นธรรม ต่อต้านรัฐบาลที่ใช้อำนาจเกินขอบเขต หรือใช้อำนาจการปกครองที่ไม่เป็นธรรม (ภิรมย์ จินธาดา และคณะ , 2559 : 171-181)

การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงประชาธิปไตยมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมความเท่าเทียมในชั้นเรียน โดยการเน้นให้นักเรียนได้ใช้สิทธิและเสียงในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมภาวะผู้นำการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ (Gardner and Toope , 2011 : 86-102.)

พลเมืองไม่ใช่คุณลักษณะที่เกิดขึ้นมาได้เองตามธรรมชาติ หากจะต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝน ความเป็น “พลเมือง” จึงเกิดขึ้นมาได้ (ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล, 2555) โดยเฉพาะการศึกษาในโรงเรียนมีความสำคัญและมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (Cogan J., 1998 : 154) โดยการศึกษา

เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ดี มีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาตินั้น ต้องเริ่มตั้งแต่เด็กและดำเนินต่อไปจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา และเข้าสู่วัยทำงาน (เครือข่ายการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย, 2556 : 214)

การพัฒนาคอนให้เป็นพลเมืองที่มีความยุติธรรมทางสังคม ต้องใช้การศึกษาเข้ามาช่วยโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเพราะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของนักเรียน และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมทุกเรื่องและทำให้การดำเนินการของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

แนวคิดทางการเมืองหันมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมผ่านการจัดการศึกษาในรูปแบบของการสอบระดับชาติ หลักสูตรการศึกษาของชาติ โรงเรียนทางเลือก เพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานเดียวกัน เป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนต่อการแข่งขันหรือเปรียบเทียบการจัดการศึกษา นั่นคือ ผลผลิตของแนวคิดของนักการเมืองในการลดความไม่เสมอภาคหรือความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Smith, 2012 : 310) อย่างไรก็ตามยังมีการแข่งขันและการเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกันเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่ได้รับความนิยมสูง หรือการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ทำให้ความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมในการได้รับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแตกต่างกันมีเพียงนักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้นที่ได้รับการฝึกฝนให้เข้าร่วมการแข่งขัน ดังนั้นความยุติธรรมทางสังคมในด้านการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารการศึกษาที่มีส่วนในการกำหนดนโยบาย

สถานศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าหน่วยงานทางการศึกษาจะมีการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาระยะหนึ่ง แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็ยังไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายสูงสุด คือ ผู้เรียนยังขาดคุณลักษณะตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานต่อไป เพื่อยกระดับผลการประเมินความเป็นพลเมืองของผู้เรียนให้สูงขึ้น โดยการจัดการศึกษาหรือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของผู้เรียน ควรเริ่มตั้งแต่เด็กเล็กระดับประถมศึกษาต่อเนื่องไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เริ่มสอนให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักการใช้สิทธิเสรีภาพบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคม ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกฎหมาย และแก้ไขปัญหาโดยไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง

การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมที่ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมในโรงเรียน บทบาทของครู บทบาทผู้นำทางการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารระดับสูง ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ทำให้ประเทศไทยมีพลเมืองที่มีคุณภาพและการพัฒนาในทุกด้านต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 19,795 โรงเรียน จำนวน 19 กลุ่มจังหวัด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั่วประเทศจำนวน 393 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน) และครูกลุ่มบริหาร วิชาการ จำนวน 710 คน โดยใช้สูตรของ Yamane (Taro Yamane, 1973 : 32) ที่ความเชื่อมั่น 95% ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน พิจารณาจากการจัดเป็นกลุ่มจังหวัดทั้งหมด 18 กลุ่มจังหวัด และ กรุงเทพมหานคร 1 กลุ่มจังหวัด รวมเป็น 19 กลุ่มจังหวัด แล้วจับฉลากจังหวัดให้เป็นตัวแทนกลุ่มจังหวัด จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายในการกำหนดการเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร วิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checkist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือครูกลุ่มบริหารวิชาการ ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง คือ IOC (Item Objective Congruence) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ซึ่งพิจารณาเลือกค่า IOC มากกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552 : 132) จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Ty Out) กับ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 โรงเรียนๆละ 2 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 1 คน และครูกลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 1 คน รวม 30 คน และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 214) ได้ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.998 และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเห็นชอบและอนุมัติเพื่อนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั่วประเทศ จำนวน 393 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน คือ ผู้บริหารโรงเรียน(ผู้อำนวยการโรงเรียน) และครูกลุ่มบริหารวิชาการ ดำเนินการประสานงานส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นติดตามผลการทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่มีการตอบอย่างสมบูรณ์จำนวน 710 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 90.33

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมและ 2) จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละส่วนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ

บริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) สุวิมล ว่องวาณิช (2562 : 125) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม จากค่าดัชนี PNI แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. นำส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการประสานงานในการส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม
3. จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม
4. สรุปผลการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

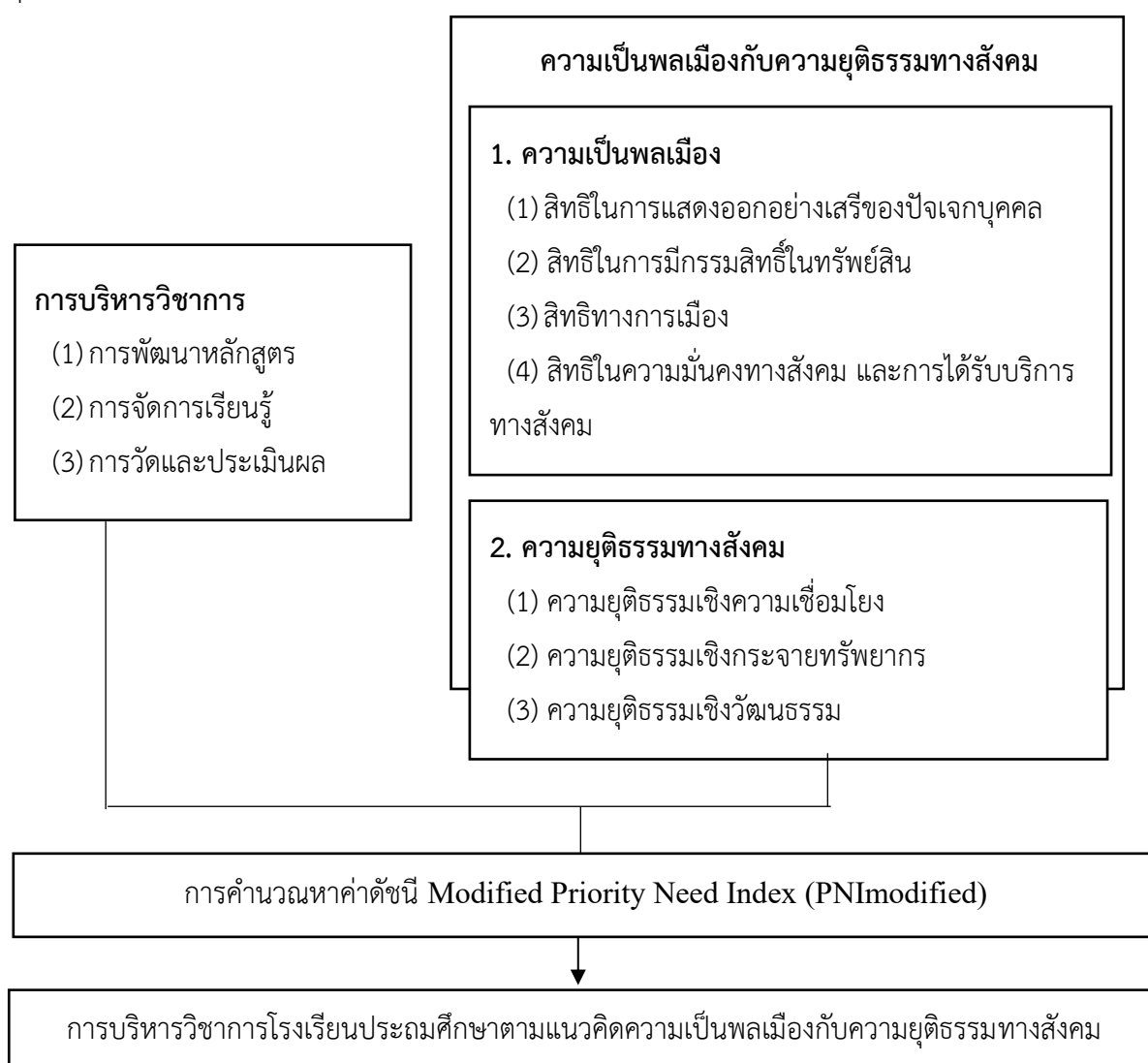
ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการบริหารวิชาการ ผู้วิจัยนำแนวคิดการบริหารวิชาการตามขอบข่ายการบริหารวิชาการของ Miller (1976) , Campbell, Bridges and Nystrand (1976) , Kimbrough and Nunnery (1988) , Sergiovanni, et al (2003) , กระทรวงศึกษาธิการ (2550) , สมาน อัสวภูมิ (2551) , ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 169) , อมรรัตน์ ศรีพอ (2561 : 259) , ศิวพร ละหารเพชร (2562 : 187) มาสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

แนวคิดความเป็นพลเมือง ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Marshall(1950), Cogan (1998 : 125) , Westheimer and Kahne (2004 : 237-269.) , ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555) , กัมปนาท ไชยรัตน์. (2562 : 73). มาสังเคราะห์จำแนกได้ 4 ด้าน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน สิทธิทางการเมือง และสิทธิในความมั่นคงทางสังคมและได้รับการทางสังคม

แนวคิดความยุติธรรมทางสังคม ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Marshall (1950) , Fraser (1997) , Rawls (1972) , Miller and Engle (2011) , Fleischacker (2005) , Standish (2011 : 69-79) , Oxfam.

(2015 : 98) , อีระ สีนเดชารักษ์ และคณะ (2559) มาสังเคราะห์จำแนกได้ 3 ด้าน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Priority Need) จากแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช(2562 : 164-191.) ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNImodified) จากสูตร $PNImodified = (I - D)/D$ เพื่อระบุความต้องการจำเป็น โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม

ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม

การบริหารวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modif ied	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
การพัฒนาหลักสูตร	4.41	0.65	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด	0.025	3
1. ความเป็นพลเมือง	4.43	0.64	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด	0.025	1
1.1 สิทธิในการแสดงออกอย่าง เสรีของปัจเจกบุคคล	4.41	0.63	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด	0.025	3
1.2 สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ใน ทรัพย์สิน	4.42	0.64	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด	0.027	2
1.3 สิทธิทางการเมือง	4.46	0.63	มาก	4.55	0.59	มากที่สุด	0.020	4
1.4 สิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับบริการทางสังคม	4.42	0.65	มาก	4.55	0.58	มากที่สุด	0.029	1
2. ความยุติธรรมทางสังคม	4.38	0.65	มาก	4.49	0.61	มาก	0.025	1
2.1 ความยุติธรรมเชิงความ เชื่อมโยง	4.40	0.65	มาก	4.50	0.61	มาก	0.023	3
2.2 ความยุติธรรมเชิงกระจาย ทรัพยากร	4.35	0.66	มาก	4.46	0.62	มาก	0.025	2
2.3 ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม	4.39	0.65	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด	0.030	1

การจัดการเรียนรู้	4.39	0.63	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด	0.027	2
1. ความเป็นพลเมือง	4.41	0.63	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.023	2
1.1 สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล	4.41	0.63	มาก	4.52	0.58	มากที่สุด	0.025	1
1.2 สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	4.40	0.63	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด	0.025	1
1.3 สิทธิทางการเมือง	4.41	0.62	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.023	2
1.4 สิทธิในความมั่นคงทางสังคมและการได้รับบริการทางสังคม	4.40	0.63	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.025	1
2. ความยุติธรรมทางสังคม	4.38	0.63	มาก	4.49	0.59	มาก	0.025	1
2.1 ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง	4.38	0.63	มาก	4.50	0.59	มาก	0.027	1
2.2 ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร	4.37	0.64	มาก	4.48	0.60	มาก	0.025	2
2.3 ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม	4.38	0.63	มาก	4.50	0.59	มาก	0.027	1
การวัดและประเมินผล	4.31	0.67	มาก	4.43	0.63	มาก	0.028	1
1. ความเป็นพลเมือง	4.31	0.67	มาก	4.43	0.63	มาก	0.028	1
1.1 สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล	4.30	0.67	มาก	4.42	0.63	มาก	0.028	1
1.2 สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	4.30	0.67	มาก	4.42	0.63	มาก	0.028	1
1.3 สิทธิทางการเมือง	4.32	0.66	มาก	4.43	0.63	มาก	0.025	2
1.4 สิทธิในความมั่นคงทางสังคมและการได้รับบริการทางสังคม	4.31	0.67	มาก	4.43	0.63	มาก	0.028	1

2. ความยุติธรรมทางสังคม	4.31	0.66	มาก	4.42	0.63	มาก	0.026	2
2.1 ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง	4.31	0.65	มาก	4.42	0.63	มาก	0.026	1
2.2 ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร	4.30	0.67	มาก	4.41	0.63	มาก	0.026	1
2.3 ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม	4.31	0.66	มาก	4.42	0.63	มาก	0.026	1

จากตารางที่ 1 พบว่าการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม ด้านการวัดประเมินผลมีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNImodified = 0.028) รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้ (PNImodified = 0.027) และการพัฒนาหลักสูตร(PNImodified = 0.025) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุด คือ สิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการบริการทางสังคม (PNImodified = 0.029) และอันดับรองลงมา คือ สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน (PNImodified = 0.027) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุด คือ ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม(PNImodified = 0.030) และอันดับรองลงมา คือ ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร (PNImodified = 0.025) 2) การจัดการเรียนรู้ จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการบริการทางสังคม (PNImodified = 0.025) และอันดับรองลงมา คือ สิทธิทางการเมือง (PNImodified = 0.023) ด้านการจัดการเรียนรู้จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม (PNImodified = 0.027) และอันดับรองลงมา คือ ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร (PNImodified = 0.025) 3) การวัดประเมินผล จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการบริการทางสังคม (PNImodified = 0.028) และอันดับรองลงมา คือ สิทธิทางการเมือง (PNImodified = 0.025) ด้านการวัดประเมินผล จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม (PNImodified = 0.026)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม โดยภาพรวมจะเห็นว่าในองค์ประกอบการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการวัดประเมินผล คือสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกของ การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน สอดคล้องกับ พงษ์ลิขิต เพชรผล (2559 : 236) พบว่า จุดอ่อนของการบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง คือ เรื่องของการวัดและประเมินผลการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรบริหารงานวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียน เช่น การจัดอบรมความรู้ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อให้ครูภายในโรงเรียนมีความรู้ด้านวัดและประเมินผลมากยิ่งขึ้น และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดีขึ้นตามลำดับ และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ ภิรมย์ จินาธาดา และคณะ (2559 : 171-181) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความยุติธรรมทางสังคมกับการจัดการศึกษา พบว่า ในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน ความยุติธรรมทางสังคมเป็นประเด็นและปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม และแนวทางในการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมในการจัดการศึกษา ซึ่งประเด็นทั้งหมดนี้มีความสำคัญกับนักการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และการให้ความสำคัญกับความยุติธรรมทางสังคมในการจัดการศึกษาจะช่วยให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับความหลากหลายทางสังคม ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับ บุชิตา สังข์แก้ว และคณะ (2562 : 97-116.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวแบบการพัฒนานโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อการสร้างคามยุติธรรมทางสังคม กรณีศึกษา พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากและจังหวัดตราด พบว่า ตัวแบบการพัฒนานโยบาย ประกอบด้วย 1) การพัฒนากระบวนการนโยบายโดยระบุความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนา สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา และพัฒนาสิทธิและความสามารถในการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และ 2) การพัฒนาเนื้อหา นโยบายโดยสร้างความเสมอภาคของโอกาส การเข้าถึงและคุณภาพการศึกษา และสร้างความสอดคล้องของระดับนโยบาย กติกาสากล กับบริบทของพื้นที่ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทาง นโยบายการบริหารวิชาการอย่างมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อหลักการ แนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุด คือ สิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการทางสังคม ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุด คือ ความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับ ฌรร่า เหมือนปิว (2561: ออนไลน์) การพัฒนาพลเมืองไทยให้มีความเป็นพลเมืองโลกในประเทศไทยยุค 4.0 พบว่า สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกควบคู่ กับกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนา คุณลักษณะของพลเมืองโลกใน 3 ด้าน คือ (1) ความรู้ความเข้าใจ (2) ทักษะด้านสติปัญญา และสังคม และ (3) ค่านิยมและทัศนคติที่มีต่อการเป็นพลเมืองโลก แนวทางต่อไปนี้ นำเสนอ สำหรับนักเรียนไทยในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อช่วยพัฒนาความเป็นพลเมือง โลก ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องความสำคัญของความเป็นพลเมืองโลก การออกแบบกิจกรรมยึด ตามเนื้อหาของหลักสูตรและความสนใจของผู้เรียน และการประเมินผลการเรียนการสอน จะทำเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ สุริยานนท์ พลสมิ (2563 : ออนไลน์) พบว่า บริบทที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย การพัฒนาองค์ความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนตามหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ในโรงเรียน เป็นต้น(2) การจัดการเรียนรู้ จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการทางสังคม ด้านการจัดการเรียนรู้จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม เช่นเดียวกับที่ การส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมในโรงเรียน เป็นวิธีการตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมกันและความเคารพและเห็นคุณค่าของความแตกต่างของชาติพันธุ์หรือเชื้อชาติวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อของสังคม บรรทัดฐานรวมทั้งความยึดหยุ่นทางปัญญาและมุมมองส่วนบุคคลในหมู่นักเรียน ในห้องเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนในเมือง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนทุกคนได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน (Lalas & Valle, 2007 : 75-102.) โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางของความยุติธรรมทางสังคมการจัดการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้ (Cochran-Smith, 2004 : 198) (1) การเรียนรู้ที่มีองค์ความรู้ที่ความซับซ้อนในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงและและเป็นวิธีการตอบสนองทางวัฒนธรรม (2) การเรียนรู้ที่จะใช้ถามคำถามที่ดี (3) โดยใช้รูปแบบการประเมินที่มีความหลากหลายเพื่อกำหนดหลักสูตรและการสอน (4) การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนที่สนับสนุนการเรียนรู้ (5) การร่วมกันทำงานกับพ่อแม่และสมาชิกในชุมชนบุคลากรวิชาชีพอื่นๆ (6) ใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน (7) การรักษามาตรฐานการศึกษาที่สูงสำหรับนักเรียนทั้งหมดไม่ว่าจะมีความสามารถ หรือภูมิหลังที่แตกต่างกันเพียงใด (8) การดูแลสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมในห้องเรียนในการให้บริการจัดการเรียนรู้

ของนักเรียนและครูอย่างทั่วถึง(9) การเข้าร่วมกับผู้อื่นในการเคลื่อนไหวทางการศึกษาและความยุติธรรมทางสังคม บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนนั้นจากการวิจัยของ Silverman (2009 : Online) พบว่าครูควรจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่มีความหลากหลายและตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงและการกดขี่ในรูปแบบต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการเข้าถึงกระบวนการทางประชาธิปไตยเป็นสำคัญ (3) การวัดและประเมินผล จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความเป็นพลเมือง อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการบริการทางสังคม ด้านการวัดและประเมินผล จัดลำดับความต้องการจำเป็นของความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับ Lawthons (2011 : Online) ทำการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอนที่ครูไทยมั่นใจมากที่สุดในการสอนวิชาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง คือการบรรยาย การทำงานกลุ่ม การอภิปรายในชั้นเรียน และการทำกิจกรรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยีวิธีการประเมินนักเรียนที่ครูใช้มากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ การสังเกต การให้การบ้าน การทดสอบ การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การทำโครงการ การให้นักเรียนประเมินตนเอง และการประเมินโดยเพื่อน หัวข้อที่ครูมีความมั่นใจในการสอนมากที่สุด คือ สิทธิและความรับผิดชอบของพลเมือง สิทธิผู้บริโภค สิทธิและความรับผิดชอบในที่ทำงาน สิ่งแวดล้อม การออกเสียงและการเลือกตั้งความเสมอภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิง สื่อ การเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้มากที่สุดในชั้นเรียน คือ ใบงาน การถามตอบ และหนังสือเรียน สิ่งที่ครูต้องการให้ปรับปรุงในวิชาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองมากที่สุด คือ การอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอน สื่อ การเรียนการสอนและหนังสือเรียน โอกาสในการทำโครงการพิเศษ ความร่วมมือ กันระหว่างครูในวิชาอื่นๆ

สรุปจากข้อค้นพบในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมนั้น ควรจะต้องเริ่มจากการพัฒนาการวัดและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองด้านสิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการบริการทางสังคม ความยุติธรรมทางสังคม อันดับสูงสุดเท่ากัน คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความยุติธรรมทางสังคมในทุกๆด้าน ทั้งความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นลักษณะที่เด่นชัดของความ ต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม นอกจากนี้ควรมีการพัฒนากระบวนการการวัดผลประเมินผลควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ของ

โรงเรียนในสภาพจริง หลากหลายในชั้นเรียน กิจกรรมในโรงเรียน ผ่านบทบาทของครู บทบาทผู้นำทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ 1.1) ด้านการวัดและประเมินผลมีความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายด้าน พบว่า ความเป็นพลเมือง มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากัน คือ สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการทางสังคม ดังนั้น ควรมีการพัฒนาการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความเป็นพลเมืองรายด้านดังกล่าว โดยอิงจากความต้องการจำเป็นที่เน้นความเป็นพลเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2.1) สถานศึกษาสามารถใช้ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม 2.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปกำหนดเป็นนโยบายในการวัดและประเมินผลที่เน้นความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมของนักเรียนประถมศึกษารูปแบบเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ จากผลการวิจัยพบว่า 3.1) โรงเรียนควรเร่งพัฒนาแผนการบริหารวิชาการสู่การพัฒนากรอบความคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมของนักเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นพลเมืองด้านสิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีของปัจเจกบุคคล สิทธิในการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และการได้รับการทางสังคม ความยุติธรรมทางสังคม คือ ความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความยุติธรรมทางสังคมในทุกๆด้าน ทั้งความยุติธรรมเชิงความเชื่อมโยง ความยุติธรรมเชิงกระจายทรัพยากร และความยุติธรรมเชิงวัฒนธรรม เพื่อสร้างผู้เรียนภายในโรงเรียนผ่านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมโดยความร่วมมือจากครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง 3.2) ครูผู้สอนควรพัฒนาการออกแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเฉพาะการสะท้อนผลจากการประเมินกรอบความคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมของนักเรียนจากการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมของนักเรียนในชั้นเรียนสู่ระดับโรงเรียน 3.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางและวิธีการวัดผลประเมินผล การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การสะท้อนผลจากการประเมินของโรงเรียนที่มุ่งเน้นส่งเสริมกรอบความคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคมของนักเรียนประถมศึกษา เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท ไชยรัตน์. (2562). การวิจัยและพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันเพื่อสนับสนุนการใช้การวิเคราะห์วาทกรรมพลเมืองของครูในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ราชกิจจานุเบกษา (16 พฤษภาคม 2550).
- เครือข่ายการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย. (2556). กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: เทคนิคอิมเมจ.
- ณธรา เหมือนปิว. (2561). การพัฒนาพลเมืองไทยให้มีความเป็นพลเมืองโลกในประเทศไทยยุค 4.0. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2566. แหล่งที่มา : <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol46/iss3/5>
- ธีระ สนิทธารักษ์ และคณะ. (2559). ความเป็นธรรมทางสังคม: ความพยายามชี้วัดและวิเคราะห์ในเชิงตัวเลข. วารสารธรรมศาสตร์. 35 (1), 164-191.
- บุษิตา สังข์แก้ว และคณะ. (2562). ตัวแบบการพัฒนานโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อการสร้างคามยุติธรรมทางสังคม. วารสารพัฒนาสังคม. 21 (2), 97-116.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic education). กรุงเทพมหานคร: บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- พงษ์ลิขิต เพชรผล (2559). การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิรมย์ จินธาดา และคณะ. (2559). ความยุติธรรมทางสังคมกับการจัดการศึกษา. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 27 (3), 171-181
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์.
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษายุคใหม่ แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
อุบลราชธานี : หจก. อุบลกิจอพอเซทการพิมพ์.
- สุรียานนท์ พลสมิ. (2563). การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระดับโรงเรียนของญี่ปุ่น.
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา : https://www.researchgate.net/publication/342260378_karcadkarsuksapheuxserimsrangkhwampenphlmeuxngniradabrongreinykhxngyipun_Civic_Education_in_Japanese_School
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC. (Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา*.
- สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2547). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
- อมรรัตน์ ศรีพอ. (2561). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์.
บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Campbell, R. F. (1976). *Administration Behavior in Education*. New York : Macmillan.
- Cochran-Smith, M. (2004). *Walking the road: Race, diversity, and social justice*. New York : Teachers College Press.
- Cogan, J., & Derricott, R. (1998). *Citizenship education for the 21st century: An International Perspective on Education*. London : Kogan Page.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York : Harper Collins.
- Fleischacker, S. (2005). *A short history of distributive justice*. Massachusetts : Harvard University Press.
- Fraser, N. (1997). *Justice interruptus: Critical reflections on the 'postsocialist' condition*. New York : NY Routledge.
- Gardner, M., & Toope, D. (2011). A social justice perspective on strengths-based approaches: Exploring educators' perspective and practices. *Canadian Journal of Education*. 34 (3), 86-102.
- Kimdrough, R. B., & Nunnery, M. Y. (1988). *Educational Administration : An Introduction*. (3 ed.). New York : Macmillan Publishing.
- Lalas, J., & Valle, E. (2007). Social justice lenses and authentic student voices : Enhancing leadership for educational justice. *Educational Leadership and Administration*. 19, 75-102.
- Lawthons. (2011). Pedagogy for Citizenship Education in Thailand: The Gap between Government Policy and Implementation. *Online*. Retrieved November 21, 2022, from : <https://www.researchgate.net/scientific-contributions/Nuttaporn-Lawthong-2108618420>

- Marshall, T.H. (1950). *Citizenship and Social Class, in Citizenship and Social Class and Other Essays*. Cambridge University Press.
- Miller, D. (1976). *Social justice*. London: Oxford University Press.
- Miller, P. M., & Engel, M. T. (2011). Forging vertical linkages in the public sphere : School-church engagement for social justice. *Educational Foundations*, 25 (1-2), 25-42.
- Oxfam. (2015). Education for global citizenship: A guide for schools. Oxfam GB.
- Rawls, J. (1999). *A theory of justice (Revised edition ed.)*, Cambridge/Massachusetts : Harvard University Press.
- Sergiovanni, T. J., Kelleher, P., McCarthy, M. M., & Fowler, F. C. (2003). *Educational Governance and Administration*.
- Silverman, S. K. (2009). On responsibility: Teachers'conceptions of promoting social justice.(3375882 Ph.D.), The Ohio State University,Ann Arbor. *Online*. Retrieved November 1, 2022, from <http://search.proquest.com/docview/304987191?accountid=28431>ProQuest Dissertations & Theses Global database.
- Smith, E. (2012). *Key issues in education and social justice*. London : Sage.
- Standish, P. (2011). Social justice in translation: Subjectivity,identity, and occidentalism. *Educational Studies in Japan : International Yearbook*, 6, 69-79.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.
- Westheimer, J., & Kahne, J. (2004). What kind of citizen? The politics of educating fordemocracy. *American educational research journal*, 41 (2), 237-269.